

The Israeli Crypto, Blockchain,
and Web 3.0 Companies Forum

כ"ח שבט, תשפ"ג
14 בפברואר, 2023

לכבוד:
חה"כ בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

הנדון: התייחסות פורום חברות הקריפטו, בלוקצ'יין וה- web3 לחוברת מחליטים 2023

מכובדי,

בימים אלה הוגשה להערות הציבור חוברת המחליטים לחוק ההסדרים, ובה פרק נרחב העוסק בנכסים דיגיטליים. **פרק המיסוי ופרק הרגולציה בחוברת זו, עלולים להשפיע דרמטית על תעשיית הקריפטו, בלוקצ'יין וה- web 3 בישראל ולפגוע בהתפתחותה.**

אנו פונים אליך בבקשה לקיים פגישה דחופה עם הפורום, נציגי התעשייה, ועם הפונקציות הרלוונטיות במשרד האוצר וברשות המסים, בטרם תקודם החקיקה על מנת לקדם חקיקה אחראית, מגובשת, המסתכלת על התחום בראייה רחבה, ומתוך מטרה משותפת כי תחום הבלוקצ'יין והווב 3 יפרח במדינת ישראל. כיוון שממילא מדובר בחקיקה עתידית שלא תהווה חלק מחוק ההסדרים, אנו מבקשים כי לא תתקבלנה החלטות הממשלה בטרם נוכל להציג בפניך את השלכות החלטות הממשלה.

פורום חברות הקריפטו, בלוקצ'יין וה- Web 3.0 הוקם בשנה שעברה כחלק מההתפתחות המואצת של הענף. הפורום הוקם וממומן על ידי החברות הישראליות הגלובליות הגדולות בתחום- בהן יוניקורנים וחברות ענק, המפתחות טכנולוגיה המשמשת את שוק המטבעות הדיגיטליים מסביב לעולם ובונה את התשתית הגלובלית בתחום, בהן Starkware, Fireblocks, הקרנות Aleph ו- Collider וחברות משמעותיות אחרות בהן Bits of Gold, Chainalysis, Fuse, Blox, ורבות אחרות.

הפורום שם לעצמו למטרה להנגיש ידע משמעותי עבור מקבלי ההחלטות על מנת לחזק את יכולתן של חברות לפעול מישראל- לגייס כאן עובדים ולשלם כאן מיסים.

הפורום מרכז שני נכסים משמעותיים- הראשון נגישות חסרת תקדים לידע המתקדם ביותר בעולם, המצוי בחברות הישראליות, והשני, הפורום מהווה נציגות של התעשייה בישראל, והוא הגוף המרכז את הכמות הגדולה ביותר של חברות הפועלות בתחום. הפורום מאוגד כחברה לתועלת הציבור, ומקדם מטרות המתקבלות כקונצנזוס בלבד של החברים בפורום, כך שאין העדפה לחברה כזו או אחרת, אלא האינטרס של התעשייה ככלל עומד לנגד עיני הפורום בלבד.

תעשיית ה- Web 3 מהווה את אחד ממנועי הצמיחה החדשים של ההיי טק הישראלי: לפי ניתוח הפורום, 5.226% מההשקעות הגלובליות בתחום ב- 2021, המהוות 1.726 מיליארד דולר, הגיעו לישראל, והקצב לא פסק. יתרה מכך, כ- 140 חברות פועלות כיום בשוק. למעשה, עיקר הפעילות והתרומה לכלכלה של חברות ישראליות בתחום הוא בפיתוח טכנולוגיה ושירותים עבור השווקים הגלובליים ורק חלק קטן מהפעילות מתקיים מול השוק הישראלי.

מקריאה של חוברת המחליטים עולים מגוון חששות, ועל כן, אנו מבקשים לקיים פגישה דחופה של כבודך עם הפורום, על מנת למנוע בריחת הון, משקיעים ומקומות עבודה, מישראל.

להלן יובאו הערותינו למסמך המחליטים :

1. סעיף 1 בפרק אסדרת פעילות בנכסים דיגיטליים: הקלה ברישוי ישראלי לבעלי רישיונות לשירותים פיננסיים במדינות אחרות

1.1. אנו מברכים על כל כוונה לפעול להגברת היצע השירותים המפוקחים הזמינים לציבור הישראלי. אנו סבורים, בה בעת, שחשוב מאוד לאפשר לחברות ישראליות בתחום להתפתח ולפעול; לכן, אנו סבורים כי את ההקלות שיוחלו על חברות יש להחיל גם על חברות ישראליות, וזאת על מנת למנוע "ארביטראז' רגולטורי", וזאת על דרך ההקפדה כי דרישות הרישוי מהחברות הישראליות יהיו בסטנדרטים מקובלים בעולם אשר אכן יהיו דומים לאלה שלפיהם פועלים נותני השירותים במדינות אחרות. אנו סבורים שנכון לציין עקרון זה בהחלטת הממשלה.

2. סעיף 4-2: בורסה, מסלקה וזירת סוחר; השקעות משותפות בנאמנות; וכן ייעוץ השקעות וכו"ב

2.1. בסעיפים 2-4 להצעת המחליטים מוצע להטיל על שר האוצר לפרסם תזכירים לתיקון חוקים שבסמכות רשות ניירות ערך. בין היתר, מוצע להטיל על שר האוצר להחיל את הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 על פעילות בורסה ומסלקה שאינה עומדת בתחולת החוק הקיים. בנוסף, מוצע להעניק לרשות ניירות ערך סמכות לבצע התאמות בפיקוח ביחס לפעילות בנכסים הדיגיטליים בהתאם לשיקול דעתה.

2.2. הצעה זו חופפת ברובה להצעה לתיקון תחולת דיני ניירות ערך בנוגע לנכסים דיגיטליים שפרסמה רשות ניירות ערך. הצעת הרשות פורסמה לפני כשלושה חודשים והציבור העביר לאחרונה את תגובותיו ביחס אליה.

2.3. הפורום התייחס להצעת הרשות והציע לה לבחור בעקרונות שונים לאסדרה. בתמצית נציין כי הפורום הציע לרשות שלא לנקוט בטכניקה חקיקתית של החלה גורפת של דיני ניירות ערך על נכסים דיגיטליים וביצוע התאמות בדיעבד. לעמדת הפורום, המאפיינים הייחודיים של הנכסים הדיגיטליים, כמו גם מאפייני שוק זה, מאתגרים את המסגרות המסורתיות של דיני ניירות ערך ומחייבים עיצוב מראש של תשתית אסדרתית ייעודית, מלאה וברורה לנכסים דיגיטליים, שאינה זהה לדיני ניירות הערך הקיימים. זאת על מנת לספק ודאות בתחום הנכסים הדיגיטליים ולמנוע הוצאה של פעילות בנכסים דיגיטליים מישראל לחו"ל- ראו את נוסח המכתב המלא בנספח א' למכתב זה.

2.4. לאור האמור, הפורום סבור כי יש לאפשר לציבור למצות את השיח מול רשות ניירות ערך לפני קבלת החלטת ממשלה אשר הלכה למעשה תייתר את השימוע הציבורי שהציבור כבר משתתף בו.

2.5. אנו מברכים על הכוונה לפרסם תזכירי חוק אשר יקדמו את ההגנה על ציבור המשתמשים והמשקיעים בנכסים דיגיטליים. אנו סבורים, עם זאת, שיש לתת את הדעת לכך שהסדרים הקיימים ביחס לניירות ערך אינם מתאימים לנכסים דיגיטליים, ולכן הנתיב הנכון לטעמנו אינו הכפפה להסדרים שנקבעו ביחס לניירות ערך תוך עריכת שינויים, אלא דווקא קביעת הסדרים נפרדים (כפי שנעשה בימים אלו באירופה במסגרת חקיקת MiCA, ובמסגרת הסדרים נוספים שיצאו בימים אלה להתייעצות הציבור באנגליה).

2.6. אנו מציעים כי לצד העקרון החשוב של הגנה על משתמשים ומשקיעים, תציין החלטת הממשלה גם את שלושת העקרונות הבאים :

2.6.1. החקיקה תהיה בהתאם למדיניות מקובלת בתחום בחקיקה המודרנית המפתחת במדינות OECD, באנגליה ובחקיקת MiCA האירופית;

2.6.2. תצויין גם מטרה של קידום פעילות טכנולוגית ופיננסית של חברות גלובליות הפועלות מישראל;

2.6.3. יודגש כי החקיקה הנדונה כאן תחריג נכסים ופעילות מבוזרת (כדוגמת DeFi ו-DAO), שכן אסדרתם תיבחן ותקודם במסגרת הצוות הייעודי שיקום לפי סעיף 12 לטיוטה.

3. סעיפים 5-6: קביעת הוראות לגבי מיסוי נכסים דיגיטליים:

סעיפים 5-6 להצעת המחליטים עוסקים בסוגיות מיסוי, שפוטנציאל ההשפעה שלהן הוא עצום, ונסביר :

- 3.1. להווי ידוע לך כי לאופן המיסוי של תחום מסוים יש השפעה ניכרת על התמריצים (החיוביים או השליליים) לפעול בו במדינת ישראל או מחוצה לה. כך, אנו מכירים את ההטבות שמקבל תחום ההייטק "המסורתי" אשר לא לחינם הפך לקטר הייצוא של מדינת ישראל.
- 3.2. סעיפים אלה מקפלים בתוכם עולם ומלואו מבחינת מיסוי תחום הקריפטו, בלוקצ'יין וה- 3web.
- 3.3. בסעיף 5 לדוגמה, מוצע כי שר האוצר יפרסם בתוך 90 ימים תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, שיכלול "הוראות לגבי מיסוי פעילות בנכסים דיגיטליים". בהוראות אלה, מוצע לקבוע כללים לגבי סיווג מיקום נכס דיגיטלי, קביעת הוראות לגבי מועד חובת הדיווח, ניכוי המס במקור ותשלום מקדמות לגבי הכנסה מנכסים דיגיטליים.
- 3.4. להוראות האלה ולתוכן (שכרגע כלל אינו ברור) יכולה להיות השפעה מכרעת על החברות הישראליות הגלובליות הפועלות מישראל.
- 3.5. כך, לדוגמה, לקביעה אם תושב זר יהיה פטור ממכירה של מטבעות דיגיטליים ישנה משמעות רבה בתמריץ של תושבים אלה להשקיע בחברות ישראליות, וכן אופן המיסוי ישפיע גם על החלטה של קרנות זרות וישראליות אם להשקיע בישראל או אם לעבוד בתוך ישראל או מחוצה לה.
- 3.6. נציין, כי משקיעים זרים, הפועלים בהייטק המסורתי, נהנים מסדרה של הטבות בנושאים אלה, הטבות שלא באות לידי ביטוי כאשר הם משקיעים בחברות התחום, בשל אופן המימון השונה.
- 3.7. לגבי סעיף 6 להצעה, הרי שאף הוא מקפל בתוכו, באמצעות חקיקת משנה בסמכות שר האוצר, הוראות מיסוי רבות לגבי ניכוי במקור, קביעת עלות הנכס, חובות דיווח ועוד, אשר להן משמעות קריטית לאופן המיסוי של התחום.
- 3.8. נציין כי מדובר בסוגיות עקרוניות אשר רשות המסים מתלבטת בהן מספר שנים וטרם נמצא להן פתרון הולם. לא ברור מתוך הצעת המחליטים, מהו הפתרון המוצע כרגע, וראוי שפתרון זה יבוא לחקיקה תוך כדי ליבון הבעיות וגיבוש הסכמות, כדי שלא נימצא שופכים את התינוק עם המים, או במילים אחרות קובעים הוראות מיסוי ללא יכולת ליישמן או תוך פגיעה אנושה בתחום ויצירת תמריץ שלילי לפעול בישראל.

4. סעיף 6: חובת דיווח לגבי החזקת מטבעות דיגיטליים בשווי של מעל 200 אלף ₪

- אשר להצעה לרשום את הודעת שר האוצר על כוונתו לקבוע חובת הודעה מקוונת לרשות המסים לגבי החזקות במטבעות דיגיטליים בשווי של מאתיים אלף ש"ח ומעלה (שלא באמצעות גוף מפקח), הרי מדובר בהצעה שעלתה בעבר במסגרת חוק ההסדרים לשנים 2021-2022 וירדה (כהצעה לתיקון חקיקה ראשית), ואנו מעלים על הכתב, פעם נוספת, את עיקרי הנקודות המסבירות מדוע הצעת החוק אינה רצויה, מה הסיכונים העומדים בה, ומנגד הסבר כי התועלת שתצמח ממנה שולית עד כדי לא קיימת.
- 4.1. תחילה נציין, כי הכוונה לעגן הסדר זה בחקיקת משנה כלל לא ברור שנעשית בסמכות, שכן נראה כי יש לעגן הסדר זה בחקיקה ראשית בפקודת מס הכנסה. שנית, חקיקה זו תיצור פגיעה קשה ובלתי מידתית בפרטיות, יוצרת מאגר מידע חסר תקדים ללא כל הסדרים מתאימים, אינה מקדמת את הגשמת המטרה, היא תכביד על המשתמשים במטבע ותייצר סטיגמה אשר תפגע בהם יותר מאשר תועיל, וזאת מעבר לפגיעה האינהרנטית בפרטיות אשר ההצעה אינה מציעה כל דרך לרפא אותה.
 - 4.2. זאת ועוד, ההצעה היא נדבך נוסף ברגולציה מכבידה על המשקיעים במטבעות וירטואליים, וזאת לפני שרשות המסים פתרה את בעיית אי האפשרות לתשלום מס, למשקיעים שומרי חוק המבקשים לעשות זאת.
 - 4.3. יתרה מזו, יש לציין כי גם אם תוטל חובה שכזו על מחזיקים ישראלים, יש להבהיר כי לא תוטל שום חובה כזו על משקיעים זרים בחברות או קרנות ישראליות, שכן מצב זה יגרום למשקיעים אלה לוותר על השקעתם כליל, מנימוקים של פרטיות ועלויות עסקה חריגות.
 - 4.4. בנוסף נציין, כי בהמשך לשיחותינו עם הגורמים הרלוונטיים ברשות המסים, להבנתנו במסגרת הצעת המחליטים (ובעקבות דו"ח הכלכלנית הראשית בעניין זה) מוצע שדיווחי המס למחזיקי מטבעות קריפטוגרפיים יושוו לדיווחים המבוצעים כיום לגבי ניירות ערך, קרי דיווחים על מימוש מטבעות (ולא על החזקתם!) פעם בחצי שנה במקום כל 30 ימים, ובמקרים מסוימים אפילו דיווחים של פעם בשנה בלבד (להבנתנו, כאשר הפעולות ייעשו באמצעות בורסות מפקחות). הצעת המחליטים בנוגע לחובת דיווח על אחזקה אינה עומדת בקנה אחד עם המלצות אלה, אשר נועדו לעודד את התעשייה ולהקל על הברוקרטיה, ואף סותרת אותה באופן חזיתי, כפי שנסביר במסמך זה.
 - 4.5. **אנו מבקשים שלא לקדם סעיף זה להצעת המחליטים ולבחון חלופות מידתיות יותר, אשר יאפשרו הן גביית מס אמת והן את הרחבת בסיס המס על ידי קידום התעשייה הישראלית, ונפרט:**
 - 4.5.1. הדרישה להגיש מעין הצהרת הון מכל מחזיקי המטבעות הוירטואליים, מהווה למעשה הקמת מאגר כהגדרתו בחוק להגנת הפרטיות, התשמ"א, 1981, ועל כן הוראות החוק חלות על מאגר זה, כל מידע

שנאגר בו צריך להיות מוגן בכל ההגנות בהתאם לחוק, לרבות: מורשי גישה מיוחדים, מחיקת המידע כל תקופה, שמירה באופן נפרד, שליפת מידע רק לצורך פלילי, ועוד. למרות זאת, הצעת החוק שהוצעה בעבר אינה כוללת כל הוראה בדבר שמירה על פרטיות המאגר. זאת ועוד- הואיל ותכלית המידע היא אך ורק איסוף מידע לשם אגירתו ברשות המסים, ואין לה תכלית של גביית מס (שהרי עצם ההחזקה כאמור אינה מהווה אירוע מס), הרי שגם באיזון בין הזכות לפרטיות לזכותה של רשות המסים לגבות מס, כוחה של הזכות לפרטיות בהכרח גובר.

4.5.2. במילים אחרות, יצירת מצב שבו יש אפליה לרעה בין משקיעי מטבעות דיגיטליים לבין מקביליהם שמשקיעים ביהלומים, זהב או דירות, לא רק שמייקרת את עצם האחזקה, אלא היא נעדרת קשר סיבתי לגביית המס ועל כן יש למנוע מרשות המסים הקמת מאגר כאמור, אך ורק לשם איסוף מידע, וללא תכלית.

4.5.3. הפגיעה בפרטיות נוצרת כאשר המידע נאסף שלא בהסכמה, אלא בכפייה. במקרה של כפייה זו, הרי שיש לבחון את ההסדרים הרלוונטיים ולוודא כי יאסף המידע המינימאלי הנדרש. במקרה זה, אין כל דרישה אמיתית לאיסוף המידע.

4.5.4. נוסף עוד כי לצערנו, ניתוח של תיקי המשמעת בשירות המדינה בשנים 2018-2021 מראה כי 59% מעבירות המשמעת של עובדי רשות המסים הן עבירות של שימוש במאגרי מידע שלא כדין ושליפת מידע מהם, לעומת כ-6% במשטרה, לדוגמה. רק בשנים 2017-2018, 16 מתוך 27 כתבי אישום משמעתיים כנגד עובדי רשות המסים נבעו משימוש לרעה בכח המשרה ובמידע.

4.5.5. יש להוסיף דגש לכך שהצעת המחליטים למעשה אומרת: "אם אתה מחזיק מטבע דיגיטלי, אתה מועד לעבריינות". טענה שאינה מגובה ולא בנתון אחד. עצם התיג של כל מחזיקי המטבע כעבריינים, ללא כל ראיה לכך שמדובר במעלימי מסים, יוצרת בנק חשודים אוטומטי, אשר אין כל סיבה שימצאו בו כל עוד אין ראשית ראיה כי אלו עברו על החוק.

4.5.6. חובת הדיווח המוצעת (דיווח בגין רכישה או החזקה של מטבעות וירטואליים) כלל אינה מגבירה את אכיפת הגביה וזאת כיוון שאין מיסוי על החזקה או קניה של מטבעות, אלא רק על מימושם. לכן, עצם קיומה של החובה לא יגביר את אכיפת המיסוי, אלא ייצר שכבה נוספת ומכבידה של חובת דיווח.

4.5.7. חובת הדיווח המוצעת הינה חסרת תקדים ויוצרת אי שוויון בין מחזיקי המטבעות למחזיקי כל נכס אחר, לרבות ניירות ערך (שם חובת הדיווח היא לגבי מחזור מכירות מעל 2.5 מלש"ח) משקיעי דירות, בין משקיעים בזהב או יהלומים וכל נכס אחר.

4.5.8. חובת הדיווח המוצעת מתווספת לחובות דיווח של מחזיקי המטבעות הקיימות ממילא בגין אירוע של מימוש מטבעות, ותיצור הכבדה על אוכלוסייה שלא חייבת בהכרח בהגשת דו"ח. אוכלוסייה זאת תצטרך בשל כך להשתמש ביועצי מס ולשלם להם עלויות ניכרות בגין הגשת דו"ח שנתי, וכן לחשב את שווי המטבעות בכל יום נתון של השנה (בהתאם להצעת החוק), דבר שהינו בלתי סביר בעליל.

4.5.9. עניין זה יגרום בהכרח למספר רב של אנשים להפוך לעבריינים בעל כורחם, מן הטעם שלא יהיו מודעים כלל לחובה זו או חלילה יטעו בהערכת השווי של המטבעות.

4.5.10. יובהר כי בארה"ב, הוחלט לפני כשנתיים לבטל חובת דיווח דומה על מטבעות וירטואליים ולעבור לשיטת דיווח לפי מימוש.

4.5.11. חובת הדיווח סותרת כאמור הצעות הנבחנות בימים אלה על מנת להקל את ההכבדה על תעשיית הבלוקצ'יין, לפיהן חובות הדיווח יהיו פעם בחצי שנה או אפילו פעם בשנה, וזאת בגין מימוש מטבעות בלבד (ולא בגין החזקתם), במקום תוך 30 ימים. שהרי, חובת דיווח על החזקה מעל 200,000 ש"ח תכניס כמעט את כל ציבור מחזיקי המטבעות לתוך החובה להגיש דו"ח, ועל כן ממילא לא תחול עליהם ההקלה המוצעת. נזכיר, כי לגבי ניירות ערך חובת הדיווח על החזקה היא רק בגין מחזור מכירות העולה 2.5 מלש"ח.

4.5.12. נוסף כי כבר כיום, קיימת חובת דיווח על החזקת נכסים בחו"ל ששווים הוא מעל 1.8 מלש"ח, וכן קיימת חובת דיווח של נותני שירותים פיננסיים לרשות המסים, בגין פעילות בישראל, כך שלא ברור כלל היתרונות של הצעה זו, המסמנת כאמור רק את ציבור מחזיקי המטבעות הוירטואליים כציבור בעייתי.

4.5.13. נוסף, כי הכבדה זו באה על רקע כשל ארוך ומתמשך של רשות המסים לפתור בעיות בסיסיות ביותר בתחום, כגון האפשרות לשלם מסים בישראל בגין פעילות במטבעות וירטואליים.

4.5.14. הואיל וקיימת התנגדות עזה של הבנקים בישראל לקבל כספים שמקורם במטבעות וירטואליים, למרות כניסתו לתוקף של נב"ת 411, והואיל ורשות המסים מקבלת אך ורק תשלומים שהועברו דרך בנקים בישראל, הרי שנמנעת ממשקיעים נורמטיביים ושומרי חוק לשלם מס כחוק, וזאת תוך כדי נצברת ריבית של 4% לשנה בתוספת של הפרשי הצמדה (בימים אלה מדובר על תוספת המתקרבת

- לעשרה אחוזים!) בגין אי תשלום. האבסורד בסיטואציה בה רשות המסים מבקשת לאסוף עוד ועוד מידע ולהכביד את חובות הדיווח, אבל לא מאפשרת אפילו לשלם מס כדין, הוא ברור לעיני כל, ולמרות הכוונות, טרם נמצא פתרון ראוי לעניין זה.
- 4.5.15. כאמור, הטלת חובת הדיווח תייצר אפקט מצנן, כלומר תרתיע אנשים מלהכנס לתחום, וודאי במדינת ישראל, שכן אי עמידה בחובת הדיווח היא עבירה בת-ענישה. החשש הינו שמשקיעים רבים יעדיפו להוציא את פעילותם מחוץ למדינת ישראל ובכך תצא המדינה נפסדת עוד יותר (לא רק שגביית המסים לא תגדל, היא תקטן).
- 4.5.16. אותו אפקט מצנן הוא לא יחידני. כלומר, הוא לא רק על האינדיבידואל, אלא גם על תאגידים שעוסקים בתחום התעשייה הפיננסית. וכמובן, הצעת החוק חלה על כל נכס דיגיטלי; כלומר, חברת הזנק שיכולה לבחור את מדינת ההתאגדות והפעולה שלה, עשויה לבחור לפנות למדינה בה אין לה חובת דיווח על הנכסים הדיגיטליים שתייצר.
- 4.5.17. זאת ועוד, ישנם לא מעט כלים טכנולוגיים המאפשרים כבר כיום לממשלה לבחון את מערכות התשלום המבוזרות ולאתר עסקאות שלא דווחו. בנוסף, ניתן כמובן לחזק את חובת הדיווח של מימוש מטבעות, באמצעות יצירת טופס ייעודי, הטלת קנסות ועוד, במקום יצירת חובת דיווח חדשה שאין לצידה כל תועלת.

5. סעיף 11: המערכת הבנקאית

- 5.1. הרחבת הדיווח על סירובים לביצוע פעולות תשלומים ולפתיחת חשבונות בזיקה לפעילות בנכסים דיגיטליים – היא צעד חשוב אשר יאפשר התקדמות לאסדרה מושכלת ונכונה. **נציע בהקשר זה, לקבוע שגם כאן הדיווח יכלול גם מקרים בהם לא התחילו להינתן שירותים בחלוף 6 חודשים מהפנייה אל הבנק לפתיחת חשבון (ככל שבאירוע יש זיקה לנכסים דיגיטליים).** כאמור לעיל לעניין שירותים לבעלי רישיונות בתחום הפיננסי – דיווח אשר יכלול רק מקרים שהסתיימו בהחלטה פורמלית על סירוב לפתיחת חשבון, צפוי להניב תמונה **שגויה** כאילו מעטים המקרים בהם לא מצליחים לקוחות לצלוח את שלב פתיחת החשבון.
- 5.2. נציע שיקבע לוח זמנים לתחילת דיווחים כאמור, על מנת להבטיח שלרשות הממשלה יעמוד מידע חיוני זה בהקדם.
- 5.3. בנוסף, מניסיוןן של חברות הפורום, ולצד הקמת הוועדה שתעסוק בהסרת חסמים לקבלת שירותים בנקאיים על-ידי חברות טכנולוגיה, אנו סבורים שישנם צעדים חשובים אשר ניתן וראוי להקדים ולבצע כמפורט להלן –
- 5.4. יש צורך בהנחיה של בנק ישראל לבנקים למלא באופן מהותי את החובה שהוטלה עליהם בהוראת נב"ת 411 לפרסם מדיניות בנוגע לשירותים בנקאיים בזיקה לנכסים דיגיטליים. בכלל כך יש להורות להם לפרסם את השאלונים והמסמכים שחברות טכנולוגיה בתחום נדרשות למלא ולספק על מנת לפתוח חשבונות בנק. לצערנו, הבנקים פרסמו כביכול מדיניות בנושא, אך מסמכי המדיניות "מגלים טפח ומסתירים טפחיים" ואינם ממשים את ייעודם – שהוא להקל על הזקוקים לשירותים בנקאיים ולהבהיר את התהליך הצפוי להם. מצורפת פניה מפורטת שלנו אל בנק ישראל בנדון (נספח ב').
- 5.5. יש צורך בהנחיה של בנק ישראל לבנקים, אשר תבהיר לבנקים את ההבדל בין חברות המפתחות טכנולוגיה לתחום המטבעות הדיגיטליים, לבין חברות שירותים פיננסיים, אשר זקוקות לרישיון. ההבהרה תכלול פירוט על כך שחברה העוסקת בפיתוח טכנולוגיה לתחום המטבעות הדיגיטליים, אפילו שמקבלת כספי משקיעי הון סיכון שמקורם במטבעות דיגיטליים, אינה צריכה לעמוד באותם הקריטריונים של מי שנדרש ממנה רישיון, ובדיקת מקור הכספים שלה צריכה להיות דומה לבדיקת מקור הכספים של כל חברת היי טק אחרת. הבנקים הישראליים כיום מונעים מחברות קבלת כספים רק משום שהן עוסקות בפיתוח תוכנה לעולם המטבעות הדיגיטליים, ומתייחסים אליהן כאילו היו הן זקוקות לרישיון.
- 5.6. **על-מנת ליישם את ההתייחסות המתאימה לחברות המפתחות טכנולוגיה בתחום, נדרשים שינויים קונקרטיים בהוראת נב"ת 411 כדי לעצור פרשנות מחמירה מצד הבנקים:**
- 5.6.1. בדברי ההסבר להוראה בסעיף 6.1, נאמר שעיסוקה הוא ב"חשבונות של לקוחות התאגיד הבנקאי שאינם עוסקים בפעילות כדרך עיסוק בלבד"; יש להבהיר שההוראה חלה במלואה על חברות

העוסקות בפיתוח טכנולוגיה בתחום המטבעות הדיגיטליים אשר פעילותן אינה מצריכה רישיון לשירותים פיננסיים בישראל;

5.6.2. ברשימת "נתיבים מפחיתי סיכון" בסעיף 87א(ב)(3), יש מקום לציין קבלת מטבע דיגיטלי לשם השקעה בחברות טכנולוגיה;

5.6.3. עוד ברשימת "נתיבים מפחיתי סיכון", יש להוסיף "קבלת כספים דרך ספקים בעלי רישיונות מקובלים בארץ כגון בעל רישיון שירותים פיננסיים מוסדרים ישראל ובעלי רישיונות לפעילות בתחום במדינות מפותחות דוגמת בעלי רישיונות מטעם NYDFS".

6. סעיפים 6-7 בפרק רפורמת שירותי תשלום: נגישות לשירותים בנקאיים

6.1. אנו מברכים על הכוונה להסדיר חובת דיווח של הבנקים בכל הנוגע למתן שירותים לבעלי רישיונות בתחום הפיננסי. בפרט אכן חשוב מאוד לקבל דיווח לא רק על אירועים שהסתיימו ב"סירוב לפתיחת חשבון" אלא על כל אירוע שבו לא התחילו להינתן שירותים בחלוף 6 חודשים מהפניה אל הבנק (זאת מכיוון שפעמים רבות מי שביקש לפתוח חשבון ימנע מלהגיע למצב של הודעה רשמית על סירוב לפתיחת חשבון, מהטעם שהדבר יהפוך ניסיון לפתוח חשבון בבנק אחר לכמעט בלתי אפשרי).

6.2. אנו מברכים על הקמת וועדה שתגבש המלצות בעניין הסרת חסמים לקבלת שירותים בנקאיים, שכן חברות טכנולוגיה אשר עוסקות בנכסים דיגיטליים סובלות באופן חמור מחסמים אלה כיום. אנו סבורים כי ראוי שנציגות התעשייה תציג את מסקנות המחקר שערכה בנושא זה בפני ועדה זו.

7. הוראות תחילה ותחולה פרסונלית

7.1. לעמדתנו ראוי להבהיר במפורש בהצעת המחליטים כי החקיקה שתקודם ביחס לנכסים דיגיטליים תצפה פני עתיד, כך שהיא תחול רק על פעילות עתידית בנכסים דיגיטליים, ולא תפגע פעילות שכבר החלה טרם פרסומו.

7.2. כמו כן יש להגדיר כבר עתה את תחולת הרגולציה על פעילות בישראל כיוון שעתה, גם בעקבות פרסום השימוע של הרשות והצעת ההחלטה התחום כולו מצוי בחוסר ודאות.

לאור חוסר הודאות הנוכחי, אותו מכוונת הצעת המחליטים לפתור, כל קביעה אחרת שלא תתחשב במצב הקיים, משמעה פגיעה קשה בזכויות יסוד של הגורמים הפועלים בתחום ולכן אינה לגיטימית.

8. לסיום, הואיל וכלל ההצעות במסמך עלולות להשפיע דרמטית על תחום הבלוקצ'יין בישראל, נבקשך בכל לשון של בקשה לקיים פגישה דחופה עם הפורום ועם הפונקציות הרלוונטיות במשרד האוצר וברשות המסים, וזאת בטרם הדיון בממשלה על הצעות המחליטים זאת על מנת לקדם חקיקה אחראית, מגובשת, המסתכלת על התחום בראייה רחבה, ומתוך מטרה משותפת כי תחום הבלוקצ'יין והווב 3 יפרח במדינת ישראל ויביא למקורות עבודה, משיכת הון זר והגברת הייצוא.

כיוון שהחלטה כה מפורטת אינה נדרשת לצורך חקיקת חוק ההסדרים אנו מבקשים כי הצעת ההחלטה תוסר מחוברת המחליטים וכי התזכירים וחקיקת המשנה יפורסמו רק לאחר שנוכל להציג בפניך את חששנו מההצעה המתגבשת.

בכבוד רב,

ניר הירשמן רוב,

מנכ"ל,

פורום חברות הקריפטו, בלוקצ'יין וה- web3

העתקים:

- שלומי הייזלר, מנכ"ל משרד האוצר
- אסי מסינג, יועמ"ש משרד האוצר

רשות המיסים:

- ערן יעקב, מנהל רשות המיסים
- רולנד עם-שלם, סמנכ"ל בכיר לעניינים מקצועיים
- נדב בן שבת, היועמ"ש, רשות המיסים
- תומר גמזו לטובה, מנהל המחלקה המקצועית, רשות המיסים

אגף תקציבים:

- יוגב גרדוס, הממונה על התקציבים
- איתי טמקין, סגן הממונה על התקציבים
- יובל טלר, רכז מאקרו
- מיכאל בן דהאן, רפרנט פיננסיים
- יובל טלר, רכז מאקרו- אגף תקציבים

רשות שוק ההון:

- עמית גל, מ"מ ראש רשות שוק ההון
- אלי טובול, סגן בכיר לממונה על שוק ההון, נותני שירותים פיננסיים
- אהוד מוריה, מנהל מחלקת שירותים פיננסיים מוסדרים, רשות שוק ההון

רשות ניירות ערך:

- ענת גואטה, יו"ר הרשות לניירות ערך
- אמיר וסרמן, היועמ"ש, הרשות לניירות ערך
- אילן גילדין, כלכלן ראשי, הרשות לניירות ערך
- עו"ד אורית שרייבר, מנהלת מערך החקיקה, רשות ני"ע
- גיא סבת, סגן מנהל המחלקה הכלכלית, רשות ני"ע

הכלכלנית הראשית באוצר:

- שירה גרינברג, הכלכלנית הראשית, באוצר
- שמואל אברמזון, סגן הכלכלנית הראשית באוצר
- מירב קפלן, רמ"ט, הכלכלנית הראשית באוצר

בנק ישראל:

- דני חחיאשווילי, סגן המפקח על הבנקים
- אילנית מדמוני, מנהלת יחידת החדשנות, הפיקוח על הבנקים
- אושרית לין, הפיקוח על הבנקים